

УДК 351.74:623.746-519

DOI: 10.31733/15-03-2024/2/477-478

Дмитро БЕРЕСТЕНКО

аспірант кафедри
адміністративного права, процесу
та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

РОЗВИТОК ТА ВИКОРИСТАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЮ ПОЛІЦІЄЮ ТЕХНОЛОГІЙ БПЛА

Останнім часом у світі спостерігається стрімке зростання застосування технологій безпілотних літальних апаратів (БПЛА), або дронів, у різних сферах – від комерційного використання до військових операцій. Ці технології також активно впроваджуються в діяльність правоохоронних органів, оскільки дозволяють значно розширити їхні можливості спостереження, моніторингу ситуації, оперативного реагування.

В Україні напрямок використання дронів поліцією також інтенсивно розвивається. Починаючи з 2016 року, Національна поліція України поступово нарощує парк БПЛА та впроваджує їх застосування у широкий спектр напрямків діяльності – від забезпечення громадського порядку до розслідування злочинів. Це дозволяє значно підвищити ефективність роботи поліцейських та рівень безпеки громадян.

Сьогодні безпілотні літальні апарати широко застосовуються в різних напрямках поліцейської діяльності. Одне з основних завдань – це забезпечення громадської безпеки під час масових заходів: спортивних змагань, концертів, політичних акцій. Завдяки можливості спостереження з висоти, дрони дозволяють поліцейським оперативно виявляти осередки напруженості чи конфліктів серед натовпу та вживати запобіжних заходів.

Ще один важливий напрямок – моніторинг дорожньої ситуації та контроль за дорожнім рухом. За допомогою БПЛА можна швидко визначати місця утворення заторів, виявляти місця аварій, фіксувати грубі порушення правил дорожнього руху. Це дозволяє оперативно реагувати та усувати проблеми, підвищуючи безпеку на дорогах. Окрім цього, БПЛА у сфері безпеки дорожнього руху можна застосовувати для фіксування місця вчинення ДТП. Дослідженням ефективності такого методу займалась Атаманенко Ю.Ю., яка зауважила, що «...основні переваги запатентованого способу (тобто за допомогою БПЛА) порівняно з традиційними: можливість автоматизувати процес фіксування ДТП; роздільна здатність фотографічної апаратури дозволяє отримати плановий аерофотознімок; немає необхідності облаштовувати злітно-посадкову смугу та припиняти транспортний потік; матеріали фотознімання дають змогу підвищити достовірність, детальність і точність знімання у важкодоступних місцях; цей спосіб дозволить відмовитися від застосування неефективних, застарілих та дорогих стандартних методів; матеріали аерознімання можуть бути використані під час оформлення документів ДТП; матеріали знімання можуть зберігатися в електронних базах правоохоронних органів країни» [1].

Також є можливим застосування технологій дронів у пошукових і рятувальних операціях. Завдяки оснащенню тепловізорами, БПЛА ефективно використовуються для пошуку людей, які загубилися в лісових масивах, полях, горах. Це значно підвищує шанси на своєчасне виявлення та порятунок людей.

Окрім того, поліція застосовує дрони для фіксації та збору доказів на місці злочину. Здатність отримувати зображення місця події з висоти дає можливість слідчим швидко оцінити обстановку, зафіксувати розташування та стан об'єктів тощо. Це суттєво прискорює та підвищує ефективність роботи.

Відтак, можливим є спостереження за допомогою БПЛА під час поліцейських спецоперацій – обшуків, рейдів, зачисток будівель тощо. Завдяки дронам поліцейські отримують «погляд із висоти» у режимі реального часу, що дозволяє координувати та планувати свої дії. У випадках контакту з озброєними бандитами чи в ситуаціях із заручниками, безпілотник може спостерігати загрози із безпечної відстані, дозволяючи правоохоронним органам на місці діяти з більшою безпекою, надає правоохоронним органам інструменти, необхідні для належного реагування на надзвичайні ситуації, коли

ситуаційна обізнаність є ключовою [2].

Системи відеоспостереження на базі БПЛА є сучасними засобами контролю, виявлення, спостереження і фіксації інформації. Зазначені комплекси є мобільними, простими в управлінні. Тактико-технічні характеристики дронів дозволяють розгортати їх як на відкритій місцевості, так і в населених пунктах. Експлуатація дронів можлива в денний і нічний час, цілодобово або в змінному режимі. БПЛА можуть ефективно застосовуватися у проведенні культурно-масових, суспільно-політичних і спортивних заходів, а також для припинення масових заворушень. Висотний відеоконтроль дає змогу одночасно охопити площу розміром до 15 км, своєчасно виявляти місця виникнення конфліктів, вчинення протиправних дій і оперативно управляти наземними нарядами поліції. Це надає можливість керівнику операції об'єктивно оцінювати ситуацію і оперативно приймати рішення щодо управління силами і засобами поліції для припинення правопорушень [3].

Окрім згаданих сфер, дрони також ефективно застосовуються для моніторингу кордонів та важкодоступних ділянок місцевості, контролю за дотриманням карантинних обмежень, проведення розвідувальних і профілактичних заходів. Загалом, ця технологія надає поліції цілком нові можливості оперативного контролю значних територій.

Отже, безсумнівною перевагою дронів є їх мобільність, здатність швидко реагувати, можливість отримувати оглядові зображення з висоти пташиного польоту. Це істотно розширює потенціал поліції у виконанні її завдань з охорони правопорядку та безпеки громадян. Тож подальший розвиток цих технологій та розширення їх застосування є вкрай важливим напрямком роботи поліції.

1. Атаманенко Ю.Ю. Методика фіксування місця вчинення ДТП за допомогою БПЛА: окремі аспекти вдосконалення. Правовий часопис Донбасу № 4 (77) 2021. URL : <https://ljd.dnuvs.in.ua/wp-content/uploads/2022/01/24.-atamanenko.pdf>.

2. Гребенюк А. М.; Рибальченко Л. В. Використання безпілотників для потреб поліції. Матеріали Всеукр. наук.-практ. семінару (м. Дніпро, 28 листоп. 2019 р.). URL : <https://er.dduvs.in.ua/handle/123456789/5024>.

3. Мовчан А.В., Мовчан М.А. Використання безпілотних літальних апаратів у діяльності правоохоронних органів. Соціально-правові студії. 2020. Випуск 3 (9). С. 104-110. URL : <https://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/3244>.

УДК 351.862.4

DOI: 10.31733/15-03-2024/2/478-480

Олександр ВОРОНА

аспірант кафедри
управління та адміністрування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ЕФЕКТИВНА ІНТЕГРАЦІЯ СИСТЕМИ БЕЗПЕКИ

Ефективна інтеграція системи безпеки потребує модифікації низки правових рішень, що має привести до впорядкованості її побудови, чіткого визначення компетенції окремих складових, у тому числі керівних органів, та розширення можливостей співпраці між окремими міністерствами. Держави докладають зусиль для підвищення спроможності своїх систем безпеки співпрацювати з відповідними структурами інших держав і міжнародними структурами безпеки, з пріоритетом збереження можливості ефективних незалежних дій. У свою чергу, система національної безпеки має бути організована та оснащена таким чином, щоб гарантувати її швидке та ефективне функціонування за будь-яких умов та у відповідь на всі види загроз та криз. Ця здатність повинна перевірятися, зокрема, регулярними фізичними вправами всієї системи або її частини.

Система національної безпеки також має підлягати періодичному перегляду для оцінки її ефективності, готовності до дій та відповідності найважливішим потребам і можливостям держави в даний момент часу. Також слід приділити увагу розвитку здатності всієї системи та окремих її компонентів здійснювати превентивні дії та реагувати на